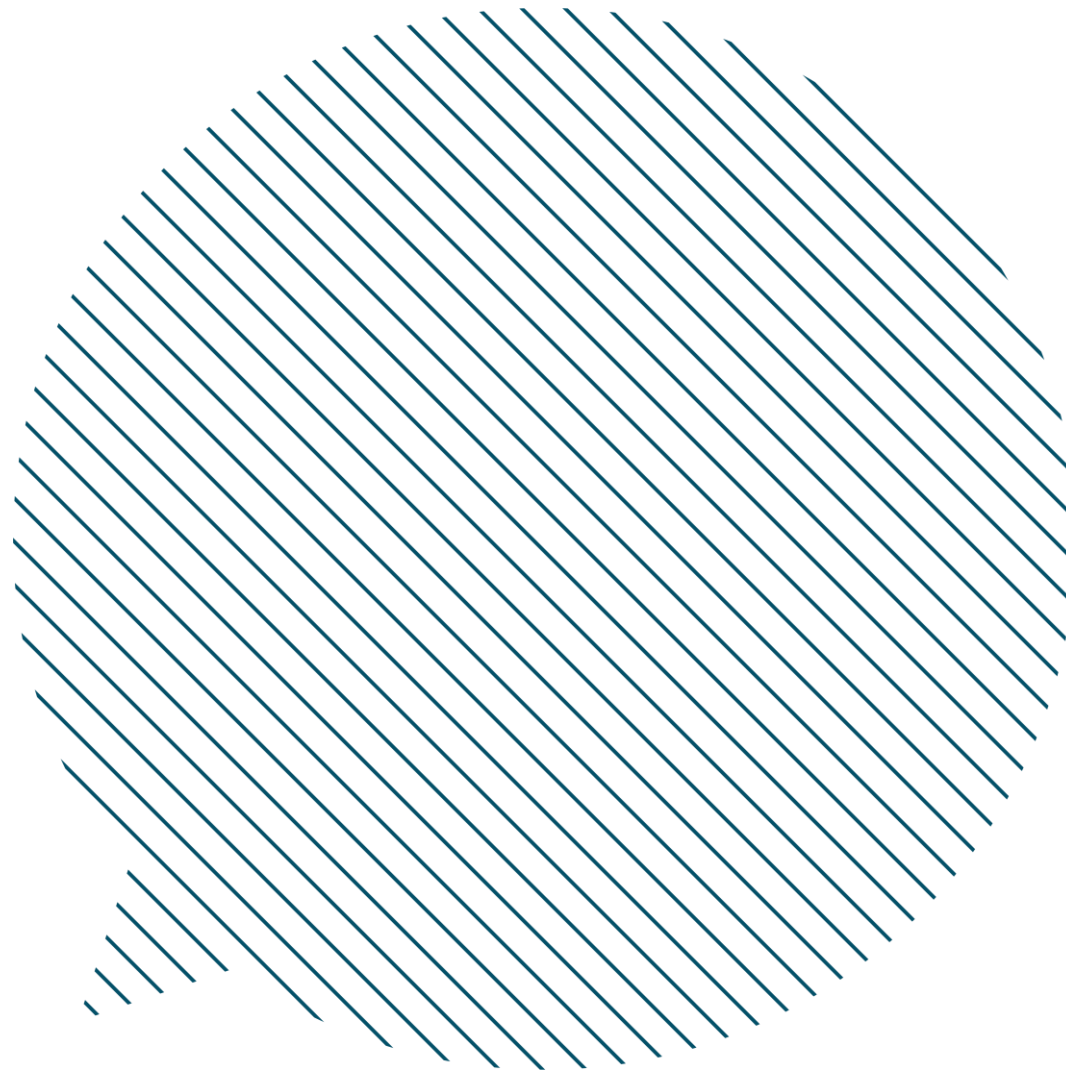

Handlingsplan for fortsatt nedgang i aborttallene 2020-2024

Nasjonalt SRHR-nettverk 28. september 2020

Arild Johan Myrberg, seniorrådgiver

Strategi for seksuell helse

«Snakk om det!» 2017 -2022

- **Tverrsektoriell**
- **Livsløpsperspektiv**
- **Slår sammen tidligere «siloer» svangerskapsavbrudd, smittevern og hiv**
- **Hele spekteret fra primærforebygging til mer målrettede tiltak**
- **Utarbeidet etter bred prosess – stort eierskap blant mange aktører**

Virkemidler

- **Lett tilgjengelig kunnskap**
  - Informasjon og opplysning
  - Seksualitetsundervisning
  - Digitale tjenester

- **Lett tilgjengelighet til**
  - prevensjon
  - tjenester
  - test og behandling

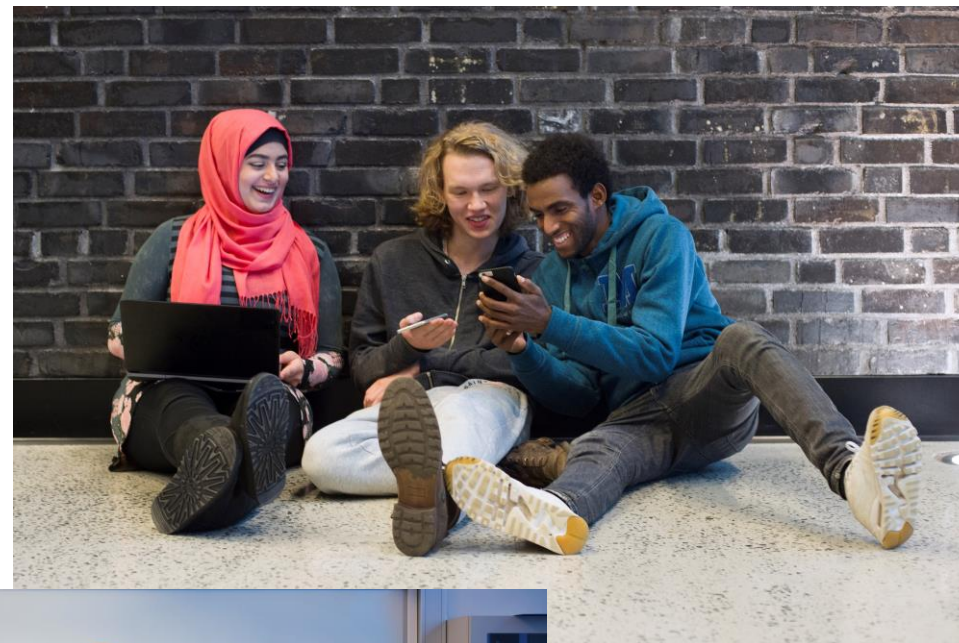

Foto: Jojo Studio ved John Fredrik Kvalnes

Handlingsplan for fortsatt reduksjon i antall svangerskapsavbrudd 2020-2024

- Lansert i juni 2020
- Forankret i Strategien «Snakk om det!
- Overordnet mål å bidra til å redusere uønskede graviditeter og svangerskapsavbrudd
- Aborttallene skal være en tredjedel lavere i 2024 sammenlignet med 2014
- Helsekompetanse, informasjon og økt tilgjengelighet til prevensjon og tjenester

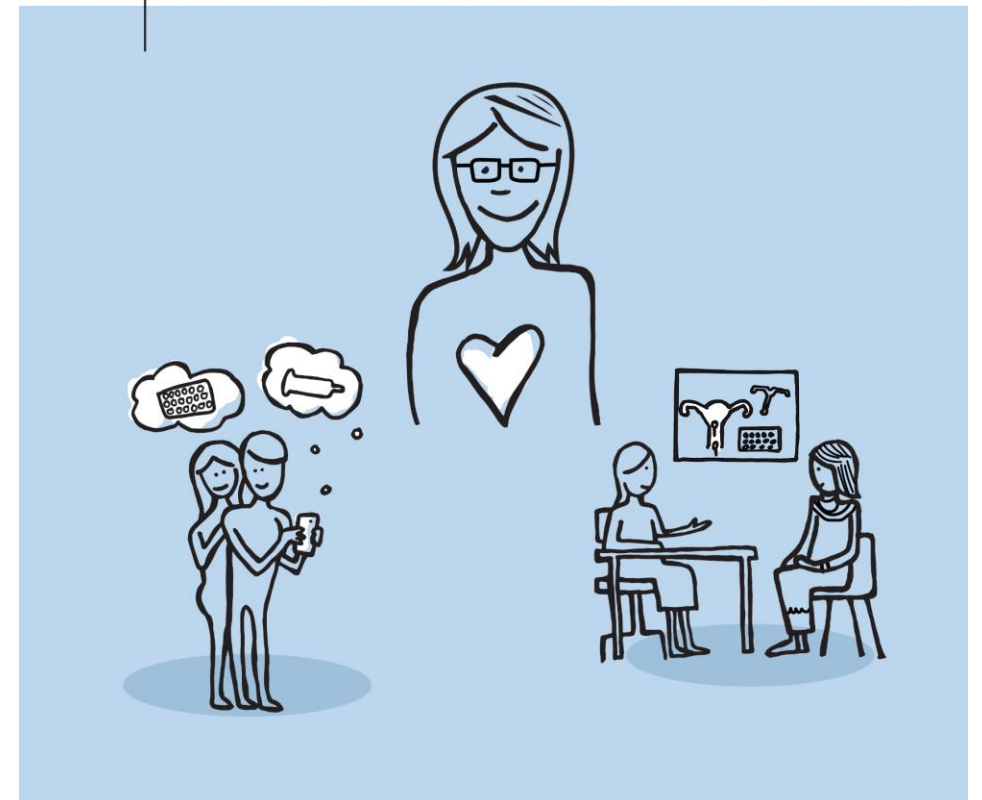

Helse- og omsorgsdepartementet

Handlingsplan

Handlingsplan for fortsatt reduksjon i antall svangerskapsavbrudd

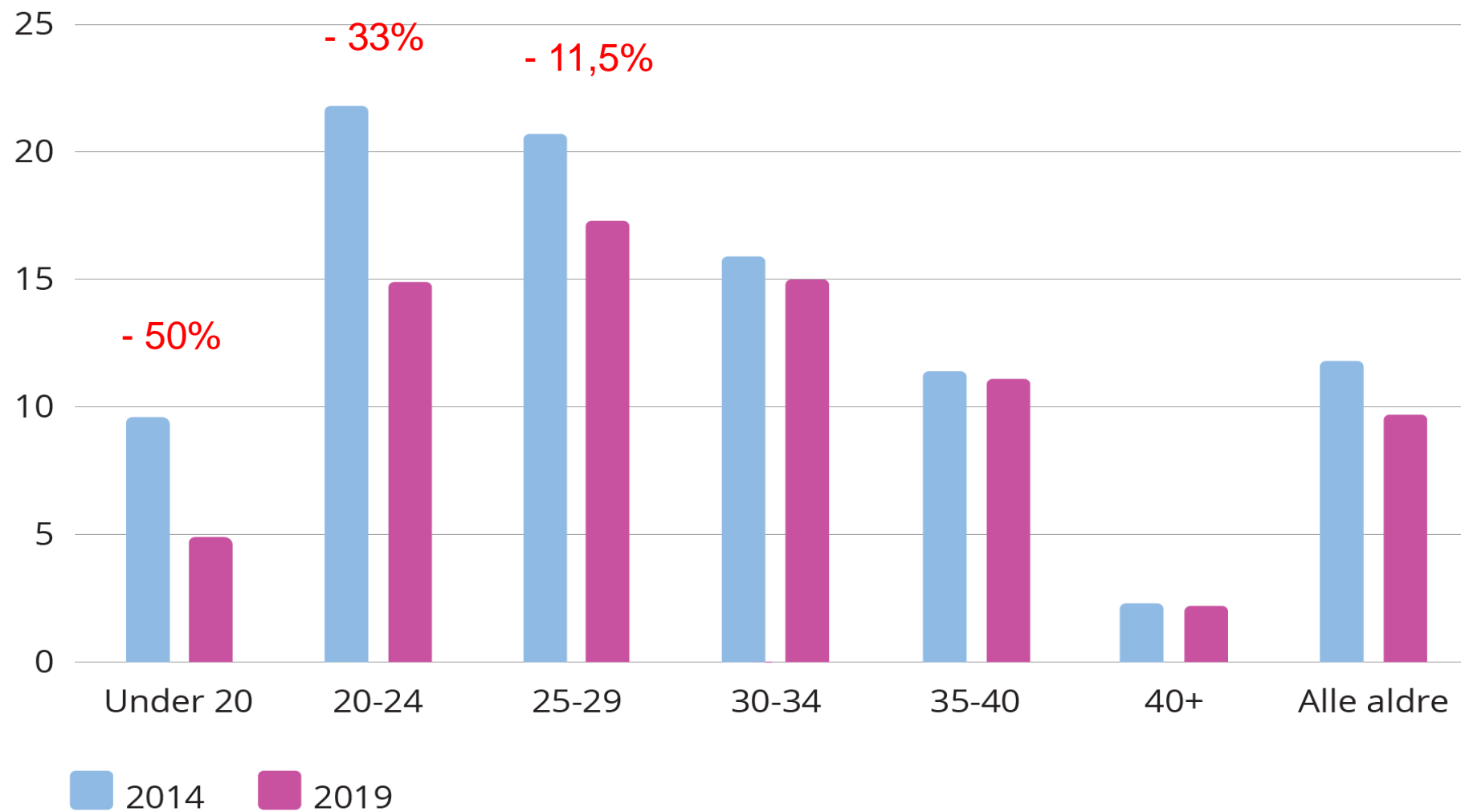
- informasjon og tilgjengelighet 2020-2024

Noen tiltak og grep i handlingsplanen:

- Helsekompetanse og grupper med særlig sårbarhet
  - minoritetsgrupper
  - psykisk helse, rus, omsorgssvikt
- Tilgjengelighet på prevensjon for aldersgruppa 25-29 år
  - styrke kommunale tilbud som helsestasjon/fastlege
- Gjentatte aborter – veiledning og prevensjon etter fødsel/abort
  - ca 20% av årlige svangerskapsavbrudd hos kvinner som tok abort i løpet av siste 3 år
- Utvide helsesykepleieres og jordmødres rekvireringsrett til <16 år
  - LARC?
  - forskrift skal på høring høst/vinter

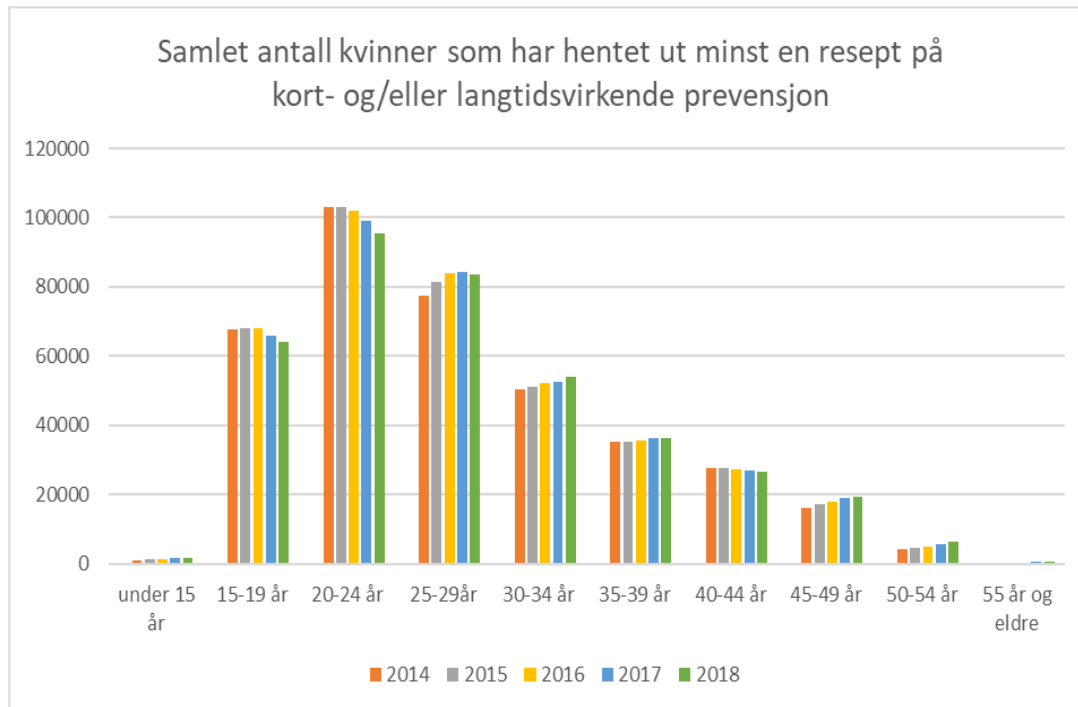

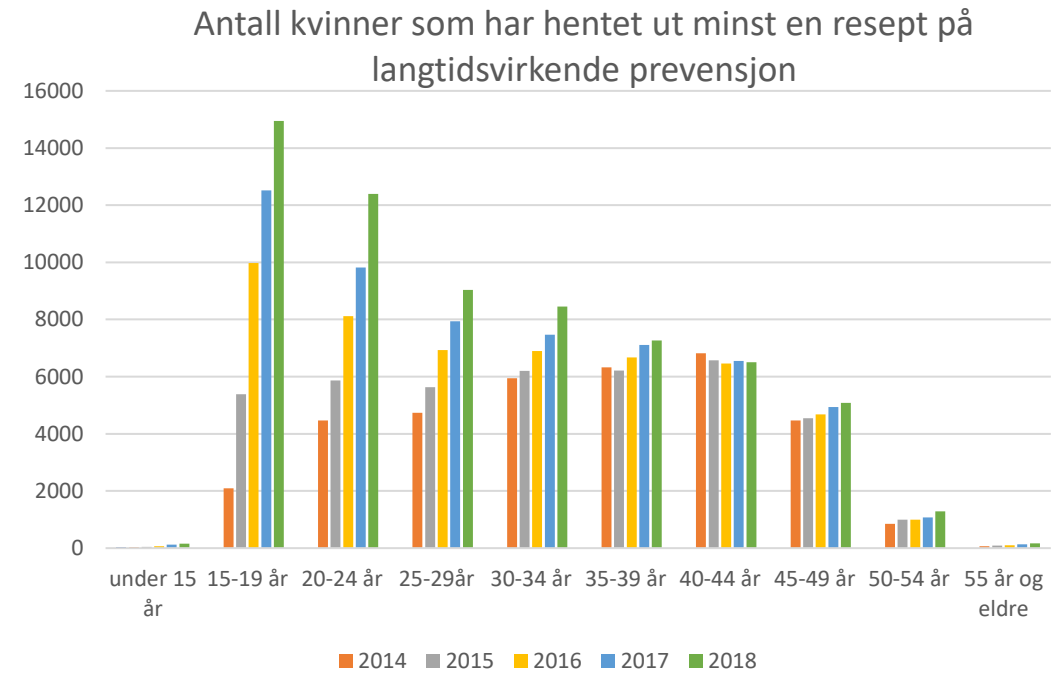
Figur 1 Abortrater per 1000 kvinner i 2014 og 2019, etter kvinnens alder (Abortregisteret)

«Regjeringens handlingsplan for fortsatt reduksjon i antall svangerskapsavbrudd - informasjon og tilgjengelighet»

Minst en prevensjonsresept

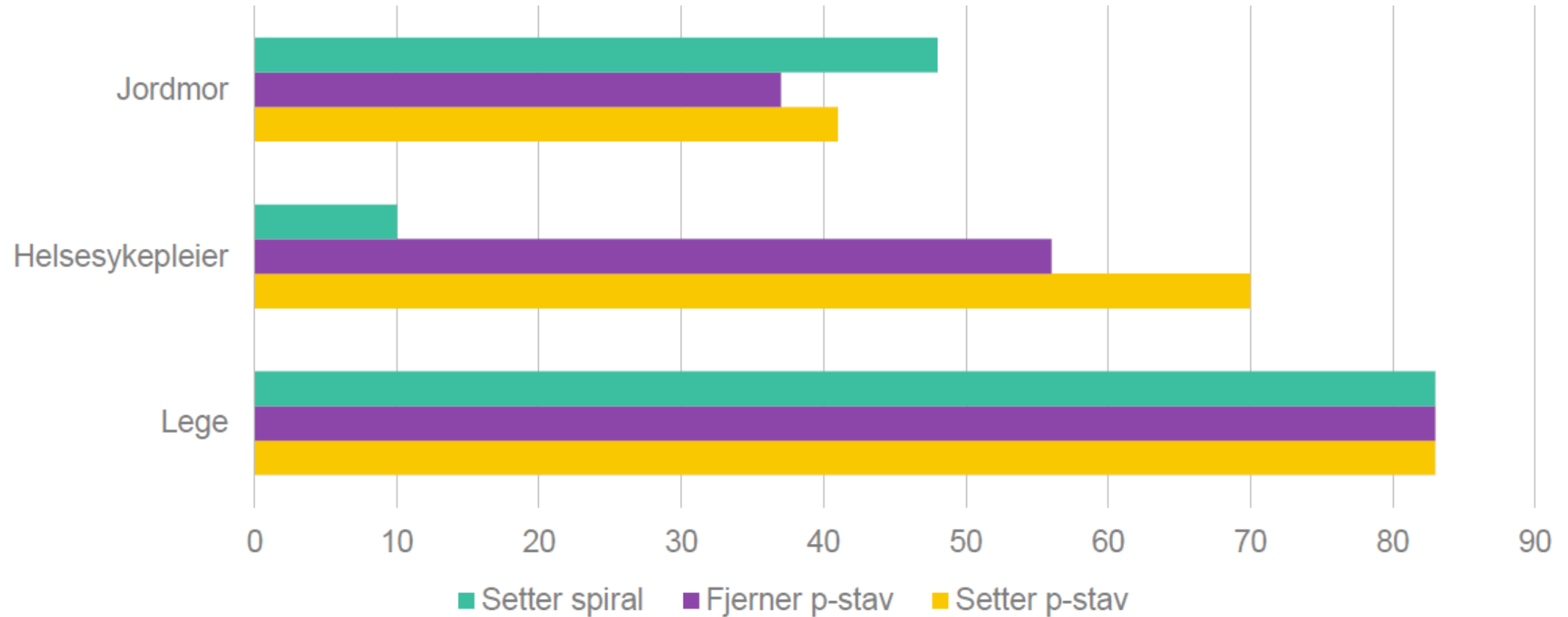
Minst en langtidsvirkende

P-stav og spiral kombinert

Foreløpige data fra undersøkelse blant 365 HFU i 2020. Basert på ca 250 innkomne svar pr sept.

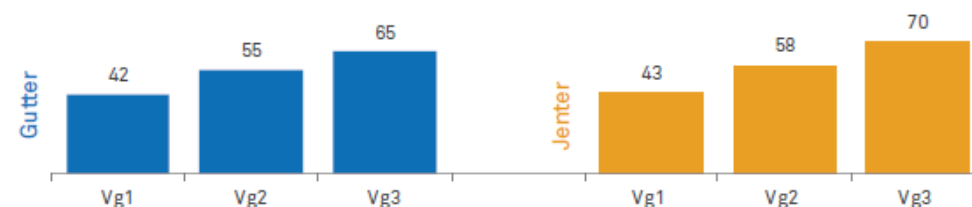
HelseDirektoratet

Samleiedebut og kondom

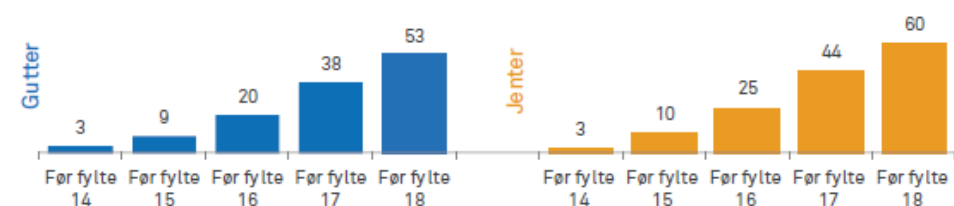
Tall fra Ungdata

- Fra 2017 er seksuell helse for første gang innarbeidet i grunnmodulen (bare til vgs elever)
- Spør om: kjæreste, samleie, alder ved debut, bruk av prevensjon ved første samleie, bruk av kondom ved første samleie, seksuell trakassering
- Bekrefter tidligere funn: en tredjedel har debutert før vgs, en tredjedel debuterer ila vgs, en tredjedel etter vgs

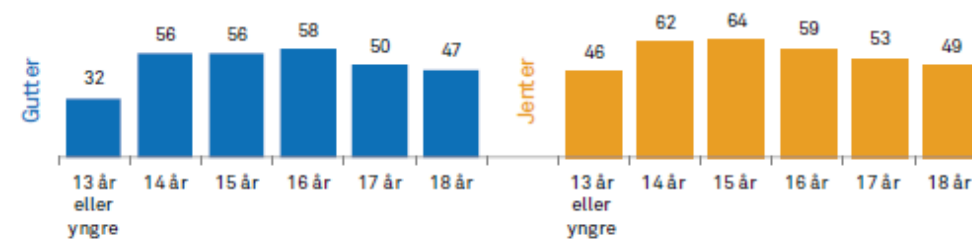
Prosentandel som har hatt samleie
– etter kjønn og klassesertrinn *

Hvor gammel var du da du hadde samleie første gangen?
Kumulativ fordeling blant elever på Vg3 *

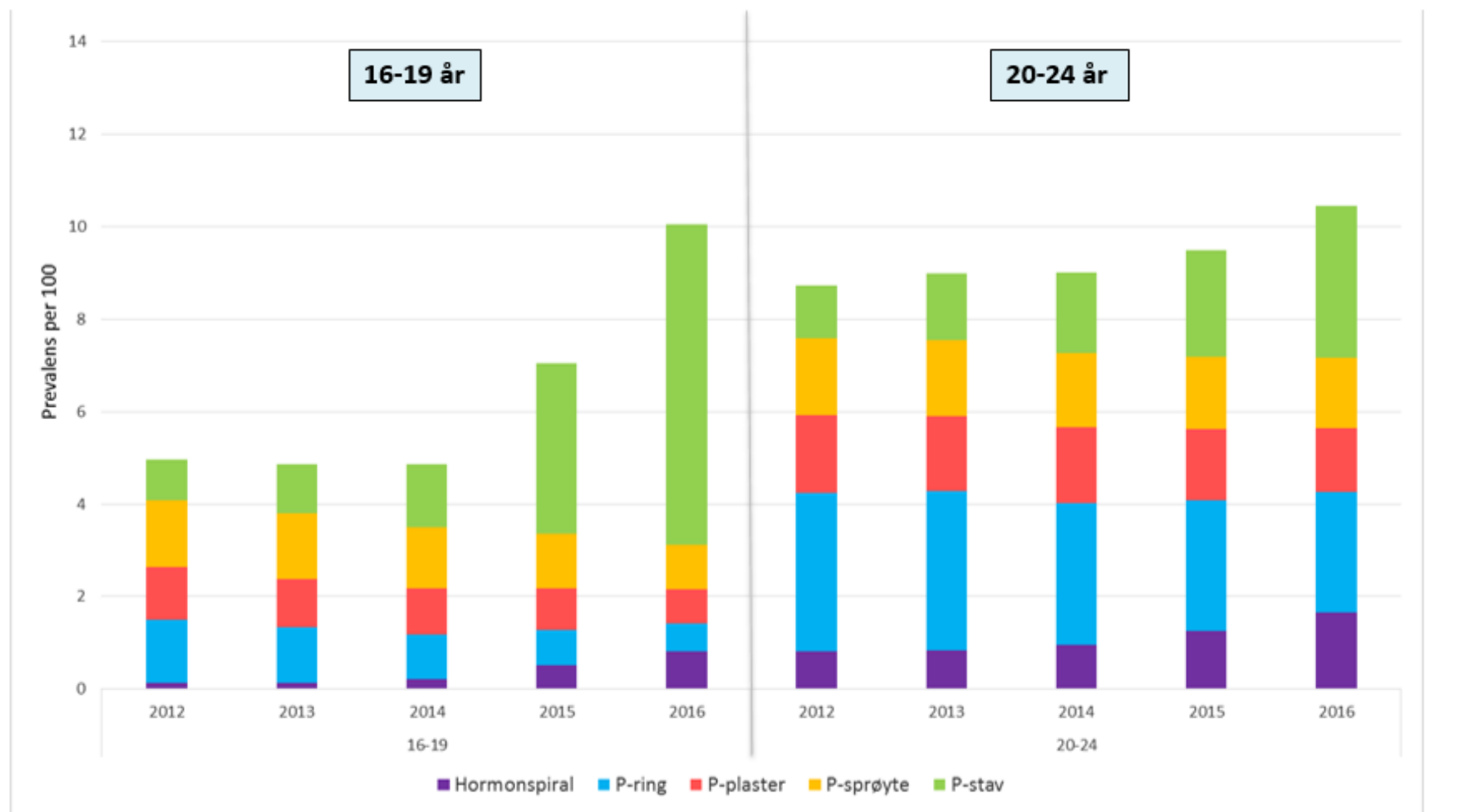

Prosentandel som brukte kondom første gang de hadde samleie
– etter kjønn og hvor gamle de var da de debuterte *

Illustrasjoner: Ungdata ved NOVA

Prevensjon (untatt p-piller)

- Bruk av LARC 16-19 år er doblet fra 2014 til 2016

- Bruk av **p-stav** er vanligst, men også bruk av **hormonspiral** øker